

73/2019. (X. 20.) TVB

Határozat

A Hajdú-Bihar Megyei Területi Választási Bizottság a ( ) (lakóhelye:) személyi azonosító:) és ( ) (lakóhelye:) személyi azonosító:) választópolgárok által a **Konyár Község Helyi Választási Bizottságnak 57/2019. (X. 16.) HVB határozata elleni fellebbezését**

érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül a Hajdú-Bihar Megyei Területi Választási Bizottsághoz benyújtott, de a Debreceni Ítéltáblához (4025 Debrecen Széchenyi utca 25.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani úgy, hogy az legkésőbb **2019. október 23. 16.00 óráig** a Hajdú-Bihar Megyei Területi Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthatja be személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy esetében a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja:

- a kérelem benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

A beadványozók - akik mint a konyári névjegyzékben lévő választópolgárok jelölik magukat a fellebbezésben - 2019. október 18. 13.35-kor a Helyi Választási Iroda által személyesen átvetten, fellebbezést nyújtottak be a Konyári Helyi Választási Bizottság 57/2019. (X. 16.) számú határozata ellen a Hajdú-Bihar Megyei Területi Választási Bizottsághoz. Konyári Helyi Választási Bizottság az 57/2019. (X. 16.) számú HVB határozattal a beadványozók kifogását elutasította.

A beadványozók kifogásukban előadták, hogy „2013. október 13.” napján Konyár községben megtartott önkormányzati választások során többek elmondása alapján (melyeket írásban, illetve hangfelvételen a kifogás mellékleteként csatoltak) a választás tisztaságát befolyásoló cselekmény történt, mely a választási eljárásról szóló törvény alapelveit sérti. A tanúk elmondása, illetve hangfelvétele alapján egyes választópolgárok szavazatait anyagi ellenszolgáltatás fejében vásárolták meg.

A HVB a kifogás érdemi vizsgálata során az összes bizonyítékot és körülményt megvizsgálva megállapította, hogy a bizonyítékok közvetettsége és egyoldalúsága egyértelmű. Valamennyi bizonyíték esetén megállapította, hogy azok nem sértik a Ve. rendelkezéseit, vagyis a választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás nem került veszélybe.

A fellebbezés tartalma:

A fellebbezés arra irányul, hogy a TVB az első fokú határozatot változtassa meg, akként, hogy állapítsa meg a jogszabálysértés tényét és a választási eljárás jogorvoslással érintett részét semmisítse meg és ismételtesse meg. Álláspontjuk szerint ugyanis téves és jogszabálysértő a HVB határozat a következő indokok miatt:

A Ve alapelvi szinten szabályozza mind a választás tisztaságának, mind pedig a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét. A választás tisztaságának, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvébe beletartozik, hogy a választópolgárokat jogellenes anyagi előnyfelajánlásával, illetőleg jogellenes anyagi előny biztosításával nem lehet választásukban befolyásolni. Ezen alapelvek mind a választási törvény, mind pedig magának a demokratikus jogállamnak az alapját képezik, tiltva azt, hogy valaki a szavazata érdekében anyagi előnyt kapjon.

Mindebből következően a fellebbezők álláspontja szerint téves a HVB határozat azon indoklása, mely szerint a kifogásban hivatkozott magatartások nem sértették vagy veszélyeztették a választás tisztaságának, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásnak az alapelvi rendelkezéseit.

A bizonyítékok „egyoldalúsága” a beadványozók állítása szerint eleve értelmezhetetlen, nem lehet tudni, hogy a helyi választási bizottság mit ért ezen kifejezés alatt. Kiemelendő, hogy a Ve. nem írja elő „kétoldalú bizonyítási eljárás lefolytatását”, a választási törvény nem ruházta fel a választási bizottságot nyomozati jogkörrel. A választási törvény azt írja elő a kifogás alapján eljáró választási bizottságnak, hogy a kifogás tartalma, valamint a kifogásban megjelölt, ahhoz csatolt bizonyítékok alapján döntsön. Éppen ebből következik, hogy a kifogásban megjelöltek „eleve egyoldalúak” hiszen azok az előterjesztő álláspontját tartalmazzák. Mindebből következően a bizonyítékok „egyoldalúsága” kifogást elutasító ok nem lehet.

Vitatják továbbá a bizonyítékok közvettségének megállapítását, szerintük azok ténylegesen és konkrétan a kifogásban előadottakat támasztják alá.

Véleményük továbbá, hogy a választási törvény megszegéséhez nem kell magának az anyagi előny átadásának ténylegesen megtörténni, már elegendő az is, ha a felajánlás megtörténik. Mindezek alapján álláspontjuk szerint megállapítható, hogy a 2019. október 13. napján megtartott szavazás során a Ve. alapvető rendelkezései megsértésre kerültek, amely miatt a jogszabálysértés tényének megállapítása valamint a választás megisméltése indokolt.

A fellebbezés érdemi vizsgálatra való alkalmasságának vizsgálata:

A Ve. 221. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést. A Ve. hivatkozott jogszabályi rendelkezése alapján, a másodfokon eljáró szervnek először azt szükséges vizsgálnia, hogy a fellebbezéseket az ügyben érintett személy nyújtotta-e be.

A Ve. 231. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha azt nem a 221. § (1) bekezdés szerinti jogsult nyújtotta be.

A TVB álláspontja, hogy kérelmezők a fellebbezésben nem igazolták érintettségüket.

A TVB rögzíti, hogy 2018. szeptember 1-jével jelentősen módosultak a Ve. rendelkezései, köztük a fellebbezés előterjesztésére vonatkozó követelmények is. Míg ezen jogszabályi változásokat megelőzően fellebbezést a kifogáshoz hasonlóan bármely választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, illetőleg az ügyben érintett jogi személy, vagy jogi személyiség nélküli szervezet benyújthatott, addig ezt követően a fellebbezés során minden esetben szükségessé vált az érintettség igazolása a kérelmezői oldalon.

A Nemzeti Választási Bizottság gyakorlata alapján (48/2019. NVB határozat; 161/2019. NVB határozat stb.) a fellebbezés kapcsán az érintettség meglétének vizsgálata során a bírósági felülvizsgálati kérelmek tekintetében már korábban kialakult joggyakorlat a követendő, melynek nyomán széleskörű kúriai és alkotmánybírósági gyakorlat létezik. Vagyis az érintettség követelménye fogalmilag a fellebbezés kapcsán is ugyanazt jelenti, mint a felülvizsgálati kérelmek vonatkozásában.

Az érintettség körében a Kúria számos eseti döntésében kifejtette (pl: Kvk.III.37.322/2019/3.; Kvk.I.37.493/2014/3.), hogy érintettség akkor állapítható meg, ha a kérelmező jogaira és kötelezettségeire az állított jogsérelem közvetlenül kihat.

Az érintettség igazolására önmagában az nem elégséges, hogy olyan személy nyújtja be a jogorvoslati kérelmet, akinek a kifogását elutasították (Kvk.III.37.182/2014/3.).

Az Alkotmánybíróság a 3296/2014. (XI. 11.) AB végzésében kifejtette, hogy a Ve. jogorvoslati rendszerében az érintettséget előíró szabályozás értelmetlenné válna és kiüresedne, ha bárki, aki a Ve. szerinti kifogással él, erre a tényre hivatkozva mintegy automatikusan megszerezne a szükséges érintettséget.

Ha kérelmező az érintettségére nem hivatkozott, nem jelölt meg olyan tény, körülményt, adatot, amelyből az érintettségére következtetni lehet és ilyen az ügy irataiból sem megállapítható, akkor a felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani (Kvk.I.37.391/2014/2.; Kvk.IV.37.286/2018/2.).

A Kúria választási joggyakorlat elemző csoportja szerint az érintettség kapcsán visszautasított kérelmekből kirajzolódik az a tendencia, hogy a Kúria az érintettség igazolandó szintjét magánszemélyek esetén közvetlen jogsérelemben határozta meg. Ez a választási jogorvoslatok jellegéből adódóan az esetek jelentős részében kizárja azt, hogy a jelölteken és a jelölő szervezeteken kívüli magánszemélyek képesek legyenek érintettségüket igazolni, hiszen a választópolgárok a választási jogsértések jelentős részénél kizárólag absztrakt érdeksérelmet tudnak igazolni. A választási kampánnyal kapcsolatos jogsértések (hirdetések, plakátok jogszerűtlensége, stb.) esetén a magánszemélyek kizárólag olyan érintettségre tudnak hivatkozni, ami közvetett (így például a későbbi választás tisztaságának, egyenlőségének sérelme), és emiatt nem éri el a Kúria által megkövetelt szintet.

Fenti joggyakorlat áttekintése alapján a TVB azt állapította meg, hogy a fellebbezők a fellebbezés befogadhatóságához szükséges érintettségüket nem igazolták, arra semmilyen formában nem hivatkoztak, mi több a beadványban magukat választópolgárként nevezik meg, nélkülözve bármilyen jelölti minőség megjelölését.

Ebből következően a kérelmező magánszemélyek választópolgárnak tekinthetők, akiknek a fenti joggyakorlat szerint igazolnia kellett volna azt, hogy az általuk állított választási jogsérelem a jogaikra és kötelezettségeikre valamilyen módon közvetlenül kihat. Ilyet a kérelmezők nem igazoltak és a beadványban, valamint annak mellékleteiben sem fedezhető fel erre utaló adat.

Mindezek alapján a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye.

A TVB határozata a Ve. 221. § (1) bekezdésén, a 231. § (1) bekezdés a) pontján, 307/P. § (2) bekezdés c) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1), (3) bekezdésén, a 224. §-án, valamint a 225 §-án, az illetékfizetési kötelezettségről történő tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Debrecen, 2019. október 20.

Hajdú-Bihar Megyei
Területi Választási Bizottság
Debrecen
Ráczai Lajos Imre
elnök

Erről értesül:

- Konyár Község Helyi Választási Bizottság (4133 Konyár, Rákóczi utca 24., konyarph@t-online.hu)
- ( ) és
- ( )
- Irattár